

## Evenimentul zilei – 30 noiembrie 2011

### Cine a fost Nicu Ceaușescu? Ispita comunismului dinastic (XIII)

Mediul în care a crescut Jean Maurer, fiul fostului premier comunist, nu era unul al ilegaliștilor ori al nomenklaturii cadriste.

Maurer nu i-a pregătit fiului său o carieră politică. A mers la Liceul German. Menționez că singura prietenă a mamei sale din lumea ilegaliștilor a fost Tanți Buican, soția activistului cominternist Alexandru Buican. Aceștia din urmă locuiau într-un apartament pe strada Andrei Mureșanu. Tanți se cunoscuse cu întunecatului stalinist la Belgrad, pe vremea când ea era o tânără secretară în aparatul diplomatic. Ana Pauker a fost surprinsă de alegerea lui Buican, se prea poate ca acea "mezalianță" politică să-l fi costat cariera în partid. În 1947, mătușa mea Cristina Luca era atașat de presă în Iugoslavia, atunci s-a cunoscut cu Kardelj și cu Djilas, a pregătit vizita lui Tito la București. Ambasador era Tudor Vianu. Era epoca în care comuniștii se serveau de intelectualii dispuși să colaboreze ca paravan simbolic. Mihail Ralea era ambasador la Washington, Simion Stoilov la Paris, Iorgu Iordan la Moscova, Grigore Moisil la Ankara.

Până unde mergea, atâta câtă era, revolta copiilor din înalta societate comunistă? Erau cu toții anesteziati moral? În 1973, mergeam cu trenul spre Cluj la sesiunea pe țară a cercurilor științifice studențești. Urma să prezint lucrarea mea "Noua Stângă între utopie și disperare". În tren, în alt compartiment, se aflau Jean Maurer, securistul însoțitor și câțiva amici. Am stat de vorbă destul de mult cu Jean pe culoar, fumam lângă fereastră. În ultimul an apucasem să ne vedem relativ des, dar întotdeauna pe fugă. Mi-a spus că lucrurile în țară merg spre dezastru, că tatăl său este scârbit, că nu vede ieșire, că își va demisia, că Nicolae Ceaușescu este totalmente scrântit și câte altele. Eram doar noi, i-am răspuns scurt: "Dacă se afla despre această convorbire, tu o să primești un perdaf de la tatăl tău, mie maică-mea îmi va aduce pachete la închisoare, haide s-o lăsăm moartă". După ce a ajuns în Statele Unite în 1987, matematicianul disident Mihai Botez mi-a povestit că, la un moment dat, cu câțiva ani în urmă, Nicu și Jean își construiseră un cerc în care se conversa despre viitorul țării după ce "ăl bătrân" nu va mai fi, se imaginau guverne, se ofereau fictive funcții în aparat. Se întâlneau la Jean acasă, pe strada Herăstrău. Informată de Securitate, Elena Ceaușescu și-a făcut apariția, nucleul pseudo-complotist a fost destrămat, Nicu a revenit la matcă, domesticit de cea pe care am numit-o cândva, într-un articol transmis la "Europa Liberă", o Messalină cu pretenții de Newton.

Cercul dinastic a intrat în transă în 1974, anul care marca irezistibilă turnură spre dezastru. Maurer s-a pensionat în acel an, conservând practic toate privilegiile anterioare. Se încheia un ciclu din istoria comunismului românesc. Beneficiar al unei pensii astronomice, fostul premier nu a îndrăznit să facă nici cel mai mic gest împotriva lugubreii mascarade din țară, era prea cinic și prea comod. Jean a terminat fizica, s-a căsătorit cu colega mea de facultate Dana Gavrilovici, au avut două fete, apoi au divorțat. Dana a ajuns la Philadelphia, lucra la biblioteca Universității Pennsylvania unde eu predam științe politice. Am stat mult de vorbă despre Maurer, despre cărțile favorite ale acestuia (citea mult Raymond Aron), despre natura puterii în România comunistă. În urmă cu câțiva ani am primit un e-mail de la Monica Maurer, fiica Danei și a lui Jean, care îmi solicita să scriu ceva despre bunicul ei pentru o carte care urma să apară pentru a

marca centenarul fostului premier. I-am răspuns că am scris ceea ce-am avut de spus în cărțile mele, dar i-am recomandat, pentru echilibrul perspectivei, să citească portretul lui Maurer făcut de Petre Pandrea, marele gânditor și eseist, cumnatul lui Lucrețiu Pătrășcanu, fost avocat al comuniștilor în ilegalitate, arestat de două ori și deținut sub comuniști, "Memoriile mandarinului valah". În acea răscolitoare carte, Pandrea îl numea pe "Jenică" Maurer, nu pe Ana Pauker, Dej sau Chișinevschi, adevăratul Lenin al României și nu o făcea drept un compliment...

Succesorul real al lui Nicolae Ceaușescu nu a fost Nicu, ci ideologul comunist Ion Iliescu, un expert al limbii de lemn, al bizantinilor manevre de culise și al intrigilor de partid. Tumultul revoluționar din decembrie 1989 a spulberat scenariul dinastic minuțios pregătit de familia domnitoare și de acoliții săi. O revoluție spontană, născută din disperare și sete de libertate, a fost confiscată de către o junta de activiști pentru care "idealurile socialismului" rămâneau valabile. PCR a dispărut, în locul său a apărut FSN-ul, veritabilul partid succesori, condus de Ion Iliescu.

<http://www.evz.ro/detalii/stiri/senatul-evz-cine-a-fost-nicu-ceausescu-ispita-comunismului-dinastic-xiii-955878.html>